

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14.— kor.
Fél évre 7.— kor.
Negyed évre 3.50 kor.

A balesetbiztosítás (18-től 60 éves korig) a *„Nemzeti balesetbiztosító részvénytársaság”*-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Elismerés.

Miskolcz, október 26.

—ko— *Stankovits Miklós* főfelügyelő, a miskolci üzletvezetőség üzletvezető-helyettese, a m. kir. kereskedelmi miniszteriumhoz a folyó év elején egy személydijszabási reformjavaslatot terjesztett fel.

Ugyanekkor történt ez, midőn a memorandum hullámai a legmagasabbra csapkodtak s midőn már a memorandum jogosultságát elismerték, a vasutasok rendkívül nyomott anyagi helyzetét felismerték, de a pénzügyi helyzettel szemben a jóakarát és segélynyújtás már-már megtörött.

Ekkor fogott ő nagy munkájához, csupán csak nemes szive sugallatát követve, tanulmányában a zónákat s azok árait méltányosabban osztotta fel, a közönség csekély megterhelésével a zónák számát felemelte s rámutatott arra a nyerendő bevételi többletre, mely a vasutasok sorsának enyhítésére elegendő lett volna.

Reformterve azonban a maga teljében — tekintettel a vele járó tetemes menetdíjemelésekre, a melyek a nagyobb távolságokban beállának — közgazdasági szempontból el nem fogadtatott, ügybuzgalmáért, szakzerű tanulmányának kidolgozásáért és rendkívüli szorgalmáért azonban a *Miniszter ur Önagyméltósága magas elismerését fejezte ki.*

Többször volt már neki része különféle kitüntetésekben és elismerésekben s ez utóbbi is rendkívül megtisztelhetette a munka emberét, de sokkal nagyobb örömet okoz neki a kartársak elismerése és hálája, amely az ő munkája nyomán fakad. *Mert az ő fáradozása, javaslata lett alapja annak a reformnak, amely a személydijszabásban 1903. év január 1-től lép életbe.*

Ebből a reformból befolyó többlet képezendi egyik részét annak az összegnek, mely a vasutasok fizetésrendezésére fog fordítatni, a melyet a vasutasok ezrei oly régen megérdemelték, oly régen és oly nehezen várnak.

Szakértők helyzete bíróságainknál.

Miskolcz, október 26.

Törvényeink úgy büntető, mint polgári perekben oly esetekre, a melyekben az ügy teljes megvilágításához különös szakértelem kívánatik, szakértők meghallgatását írják elő. Így van ez akkor is, a mikor különösen balesetekből kifolyólag a baleset ügye vagy mint a kártérítési kereset alapja a polgári bíróságok, vagy pedig mint a balesetet előidéző alkalmazott ellen megindított bűnvádi eljárás anyaga a büntető bíróságok elé kerül. Mindkét esetben legtöbbször maga a bíróság hívja meg a vasuti hivatalnokok valamelyikét szakértő gyanánt.

Ennek a szakértőnek a helyzete a bíróságok előtt rendkívül nehéz. Képzelnék csak el, hogy például a polgári bíróságnál egy földhözragadt szegény vasutasnak, a ki valamelyik balesetnél életét vesztette, hátrahagyott özvegye saját és hat árvája számára keresi az elvesztett életfenntartás után a megélhetéshez szükséges kártérítést a vasuttal szemben, vagy pedig ugy becsületben, tisztességben megőszült mozdonyvezető áll

mint vádlott a büntető birái előtt, azért, mert 27 évi kifogástalan szolgálat után gyorsvonattal abban a pillanatban, a mikor a víz-állást mutató üvegre, s nem a pályára nézett egy embert, gázolt el.

Már most a szakértő eskü alatt adja meg szakértői véleményét, ugy tetszik teljesen tárgyilagossnak kell lennie. El kell fojtania egyéni érzelmeit, a melyek arra készítenék, hogy a tárgyilagosság rovására a szegény vasutas javára adja meg véleményét, de el kell nyomni önmagában a hivatalnokot is, nehogy rosszul felfogott hivatalos ambícióból tán némileg elfogultan s a perben álló vasutas kárára mondjon véleményt. Ha meggondoljuk, hogy mindnyájan az érzelmei befolyása alatt álló emberek vagyunk, megérthetjük a szakértő rendkívül nehéz helyzetét.

Ily körülmények között kell, hogy minden komoly gondolkozásu embert megborítson Eötvös Károlynak egy vasuti kártérítési perben a vasuti szakértő ellen intézett támadása.

Három esztendővel ezelőtt egy sötét éjjelen az ujbpesti állomásra berobogó gyorsvonat elgázolta Damezi János váltóírt. A

TÁRCZA.

Noémi.

*Ittas vagyok és mégis szomjazom,
De nincs ital, mely szomjam oltaná . . .
Vágyódva nézek át a távolon
És elborultan járok föl s alá . . .*

*A forró nyári nap tüzel reám . . .
Sugára közt Téged kereslek én,
Vajjon, mikor neved susogja szám,
Te merre vagy? Talán közelgsz felém?*

*Tán sejtéd azt, hogy minden gyöngye nesz,
A mely a csöndben lépteidre kél:
Egy sóhajom, a mely a légbe vesz
És ott is Rólad, csak Rólad beszél.*

*Tán érzed azt, hogy én vagyok Veled,
Hogy én követlek minden lépteden . . .
Bármerre vagy, a lelkem ott leled . . .
Az átkarol . . . az ott van . . . szüntelen . . .
Ifj. Lányi Ernő.*

Te drága!

— A „Haladás” eredeti tárczája —

Írta: Szüts Jenő.

Mióta élek, mindig különös dolgok történtek velem. Fialat éveimben, a melyet a jezsuita atyák gondoskodó felügyelete alatt morzsoltam le, esodával határos történetek hőségé tett a véletlen, jobbára elmosódtak már ezek emlékezetemben, csak egy-egy töredék maradt meg belőlük, emlékeiképen a fölöttem lezajlott ifju kornak. Azt hittem akkor, hogy a férfikor mesgyéjére lépve, vége szakad örökre az eféléknek, a melyek a végtelenségig fokozták már idegességemet s szinte veszedelmes irányba terelték a gondolataimat is. De nem. A fátum üldözött tovább, — még akkor is, a mikor megnősültem.

A feleségem, — Nóra volt a neve — tisztességes polgári családból származott, de nem volt már épen fiatal. Huszonnégy éves korában vettem el. Nóra, — ugy gyanitom legalább, — csak azért jött hozzám, hogy ne maradjon vén lány. De én szerettem őt. A legforróbb, legigazabb érzelem dobogtatta szívemet, mikor az oltár elé léptünk, hogy összekapesoljon bennünket a plébános áldása.

pert a minap tárgyalta a budapesti törvényszék. Az özvegy nevében Eötvös Károly kártérítési pert indított a vasut ellen s a per során kihallgatott szakértők azt mondták, hogy a halálos szerencsétlenség nem a mozdonyvezető hibájából, hanem a váltóór vigyázatlanságából keletkezett. Erre a véleményre Eötvös Károly a periratában azt felelte:

— Ha a jó Istenen kívül más nem látta az esetet, akkor más nem is tudhatja, mint történt az eset. *De jön a szakértő — s az mindent tud. Elkezd az, hogy a vágányzat szabványos vagy a szabvány vágányzatos, megállapítja a sérült saját hibáját. Kimondja, hogyha a vonat Danczi Jánost elütötte, akkor Danczi Jánosnak oly közel kellett lennie a vonathoz, hogy őt elütötte, mivelhogy Danczi János a vonatot el nem üthette. Már pedig a vonathoz közel állani tilos. Tehát vétett a tilalom ellen; tehát hibás.*

Az ily olesó viczezelés nem Eötvös Károly nagy jogászi hírnevéhez, sem bírósági tárgyalások szükségképeni komolyságához nem méltó. Ez helyt foglalhat egy zugviczlapban, de nem komoly periratban.

Nem hisszük, hogy Eötvös Károly csak

Kezdetben igen boldog volt életem, — sőt hivatalársaim irigy szemmel nézték a jólétemet. No, nem sokáig tartott. Feltűnt ez a nagy irigység a fátumnak, az én esküdt ellenségemnek, a mely minden áron elakart pusztítani — és azonnal munkához látott, hogy végét szakítsa a boldog napoknak. Egy délelőtt hivatalos elfoglaltságom között egyszerre a fejembe ütött az a régi, nehéz fájás, szinte egy perc alatt elgyöngültek az idegeim és szürke fátyol borult a szemeim elé. Megszédültem akkor kissé és megdöbbsentem, de azért nem szóltam semmit. Igyekeztem rajta, hogy elfeledjem valamiképen, de hiába, nem lehetett. A halántékaim egyre lüktettek, a fejem fáj, épen mintha nehéz kalapácsal ütötték volna. Ez a régi — gondoltam. A dolog megállott a kezem alatt, a szívem abnormálisan kezdett dobogni s én kétségbeesett erőlködéssel küzdöttem, hogy visszanyerjem az erőmet. Hiába volt minden.

Igy teltek a napok és én egyre gyötrődtem magamban, hogy mi fog most velem történni? A levegő körülöttem telve volt eseményekkel, irtózatossá, kétségbeejtő gondolatokkal s nem volt rá elég erőm, hogy elhárithassam magamról a fenyegető veszedelmet.

egy pillanatig is gondolt a szakértő nehéz helyzetére s nagyon kíváncsiak volnánk arra, vajjon miként támadott volna a szakértő ellen Eötvös akkor, ha a következő órában a bűnvádi eljárás alatt álló mozdonyvezető védelmében kellett volna a szakértő véleményére nyilatkoznia. Akkor, ha csak egy kissé is következetes, bizonyára önnönmagát kellett volna olesó viczezelése céltáblájául választania s az volna a legméltóbb bűnhődése az ilyen, minden komolyságot nélkülöző ügyvédi rabulisztikának.

Számtalan más érv kellett, hogy álljon Eötvös rendelkezésére, a melyekkel úgy önmagához, mint a per komolyságához is méltóbban védhette meg az igazságát kereső szegény vasutas ügyfelét s így csak szánkozásunknak adhatunk kifejezést, ha egy olyan nagyhirű jogász ily eszközökhöz nyul.

— dr. —

Egyenruházatunk.

Sokat olvastunk már a lapok hasábjain az egyenruházatról. Egyiknek nem elég a zubbony, huszáratillát kíván arany zsinórral kiteremtettéve, a másik tengerész salonkabátot óhajt, a harmadiknak nem elég a

A lelkem is háborgott. Éreztem, hogy lassanként, szinte észrevétlenül, tolvaj-óvatossággal egy kínos valami fészkelődik be a lelkem közepébe. Nőtt, nőtt egyre, mint a mérges kelés, a mely ok nélkül támad és lábba ejti az egész testet. Alig egy hét múlva arra a borzasztó valóra ébredtem, — hogy az én kelésem immáron teljesen megérett. Sőt nevet is tudtam neki adni, a neve: féltékenység volt.

Ettől kezdve vége szakadt minden nyugalmamnak. Éjjel-nappal ezzel a lélekgyötrő gondolattal foglalkoztam és leskelődtem a feleségem után. Szegény, szegény Nórá, látod a te férjed megbolondult, mert nem hisz neked. Azt gondolja, hogy megcsalod álnokul, becstelenül, azt gondolja, hogy öleléseidet, csókjaidat más férfivel osztod meg, oh lásd.

De mégis. A dolog nyugtalanított. A mit eddig nem tapasztaltam, a feleségem titkolózó, félénk magaviselete nagyon feltűnt előttem. Bizonyos, hogy rejteget valamit. Nem mer a szemem közé nézni. Kerüli a társaságomat. Az arca halovány. A szemei be vannak esve. . . Oh. Nóra, Nóra, a te arcod rózsáit a hűtlenség, a bűn aratta le! De nem szóltam azért neki semmit. Izgatott ke-

sapka, kucsmát kíván felálló lófarkkal, a negyedik még hozzá tollat is, de egyben megegyeznek, a vágyak netovábbjában — a kardban.

Most ez a divatos, hadd szóljanak a ezik-kek, hogy sárga vagy nem sárga, bőrös vagy meztelen kárd kell-e, mert letűnik ez is, mint sok minden más s már látom ott ragyogni a jövő csillagát egy szép huszáros, tarajos — *sarkantyút*.

Hogy fogunk még annak alakján, taraján összeveszni, hogy kell-e vagy nem kell, megilleti-e ez a vasutast vagy nem?

De hát miért nem?

Ugyan mit fog sarkantyuzni a fináncbiztos vagy éppen az állatorvos és még több efféle gyalogjáró lovasvitéz és mégis felsarkantyúzták őket.

Miért nem adnának tehát a vasutasnak is, elvégre az is czipőben vagy eszímában jár...? Legalább a czipő vagy eszima felvagdósásával a bőripart egy kicsit fellendítenék és a vallásra nézve huszáros lábu gyakornokoknak is lenne okuk mire fogni, ha lábaik néha összeakadnak egymással.

No de ez többnyire csak a hivatalnok urak baja és vágya vagy réme, a mi egyenruházatunkról még igen kevés szó esett...

Az igaz, hogy ők kívánhatnak, sőt követelhetnek is, mert az egyenruhák kontóját egy külön rovatban óról-óra nyögik, a miüket pedig — *ingyen adják*.

délylyel, lázongó szívvvel vártam az eseményeket, mert ilyenkor történni kell valaminek. Az idő következetes meseesináló, az nem hiába bogozza össze a szálakat, mert végre föl is oldja. Csak türelem kell. Vártam tehát...

A következő éjjel nyomra vezetett. — Türelmetlenül, bágyadtan forgolódtam a párnám között, mikor egyszerre némi finom zaj ütötte meg fületem a másik szobából. Ott fekszik Nóra, a feleségem. Felültem hirtelen és mindkét kezemet fülemhez tartva tölesér gyanánt, merően hallgatózni kezdtem. Tisztán kivehettem, hogy Nóra kikel az ágyból. Csend. Most gyertyát gyújt. Halani a gyufa serczegését. Már ég. A sárga fényű világosság keskeny sáv alakjában átszűrődik az ajtó nyílásán.

Ekkor kiugrottam az ágyból én is. A puha, hangfogó szőnyegeken az ajtóig lopózkodtam és a kuleslyukon átnéztem a másik szobába. A feleségem fogyatékos éjjeli pongyolában ott ült a kis pipere-asztala előtt és nézte magát a tükörben.

Azután egyszerre irónt vett elő s az előtte álló papírra írni kezdett. Nem tovább, talán csak öt perczig, közben gondolkozott. Mohó kíváncsiság-

A gólya éppen olyan hiába panaszkodnék a rövid nadrág ellen, mint a bakter az írhasuba ellen, mert mind a kettőt így teremtette az isten, így is hal meg.

De mivel nem akarok humoreszket írni, rátérek ezikkennek a komolyabb részére.

Az egyenruházatnak fő kelléke első sorban, hogy a foglalkozásnak megfelelő alakja, szabása, másodsorban pedig, hogy tetszetős, esinos legyen. Nézzük az elsőt.

A vasuti szolgálat feltétlenül megköveteli azt, hogy az alkalmazott testi ügyességgel bírjon és könnyen mozogjon.

Ilyen ügyes és könnyen mozogható alak nálunk télen a fékező.

Azt hiszem, hogy mindenki látott már a téli időben egy fékről leszálló fékezőt, aki, hogy a szél, víz, fagy ellen megvédje testét, kénytelen az egész ruhatárát magára öltetni — olyan fűrgén száll le, akár csak Arany János bátyánk akarna a muzeum-kertben, a nemzet emelte piederstárlól leszállani, keresve egyik lábával a lépcsőket...

Mozgékony még a váltóőr is, aki a Batu tatár-khánéhoz hasonló báránybőr süvegével és a nomád életre emlékeztető bőrrrel fedett kaftánjával egy-egy kilométert *látszik* lépni.

Mozgékony még a kalauz vagy raktárnok is a szőrrel bélelt posztóköpenyben, a nyakába varrt szőrholmiből még az orra sem látszik ki és oly könnyedén perdül, mintha

gal lestem az írón mozgását, hogy látha arról leolvashatom, a mit ír.

Az első pillanatban vad indulat fogott el, mert az jutott eszembe, hogy most bizonyosan a kedvesének ír. Beakartam rohanni hozzá és elragadni előle azt az átkos papírdarabot, mely nem egyéb, mint az én férji becsületem gyászjelentése. De megfékeztem a hevességet. A gyorsasság elronthat mindent. Inkább majd reggel.

Az asszony is eloltotta a gyertyát s ismét lefeküdt. Oh, milyen szép volt az a Nóra, abban a hanyag, talán kissé szemérmetlen éjjeli ruhában! Kábitó jelenség, a kinek egy esőkje a mennyország üdvösségével ér fel. Egy esők! Bár iszonyuan fájt a fejem és mód nélkül zaklatott volt egész lényem, mégis valami édes borzongás futotta el tagjaimat, mikor a Nóra esőkjára gondoltam. Sőt a következő pillanatban határozott, merész vágygyá nőtt ez a körvonalozatlan érzés és elhatároztam, hogy megcsókolom a feleségemet. Okvetlenül meg kell csókolnom, mert különben megölne a kielégítetlen vágy bosszuja és a leküzdött szenvedély lobogó tüze.

Óvatosan kinyitottam az ajtót és tapogatózva a feleségem ágyáig mentem. Nem volt nehéz dolog.

a mucsai kaszinó búbos kemenczéje a ballettet járná.

Ha pedig abba a nagy istentelen bundameg sapkahalmazba nem volna egy makra tajtékpipa szűrva, nem is tudnánk meg, hogy pályafelvigyázó van benne. . . .

Az itt felsoroltak ruházatának azonban megvan az az előnye, hogy a „test-től“ lévén varrva, a szél jól átjárhatja és csak úgy didereg benne az istenadta nyári moly — amely talán még a műhelyben esett belé — mint őszszel a felruházott cigánygyerek.

Ilyen a téli gúnya.

A nyári ruháról meg azért nem is beszélek, mert azt hiszem, hogy annak eltakarására találta ki Watt a gőzgép után fent leírt téli ruhákat.

Röviden összevonva az egészet, elmondhatjuk, hogy ruházatunk czélszerűtlen, izléstelen, meg rossz is.

Czélszerűtlen, mert alakja, formája, szabása olyan, amely nem a vasúti szolgálatra, hanem egy alabárdos bolti őrnök felel meg, akinek nincs egyéb dolga, mint jó estét köszönni, az alabárdot tartani, meg arra vigyázni, hogy fel ne bukják! Izléstelen pedig azért, mert olyan, mint a szabadalmazott verseny-ánczug, amely varrva van, de szabva nincs.

De hogy is lehessen kívánni egy egyenruhától azt, hogy jól álljon, amelyet az állomási málházó mérése után készítenek, aki a gólya vasutas hosszát, szélességét egy zoll-

stockal végigméri s kitöltve az illetékes nyomtatványt, beadja a „méretet“ a főnök úrnak.

Még csak az hiányzana azután, hogy a rubrikákat feleserélje, a mellény rovatába írja a nadrágét és megfordítva, akkor egy egész snajderműhely megbolondulhatna a kiszabásán. . . .

Pedig hogy örül a gólya vasutas a mértékvételnek és mikor hosszas várakozás után belebújik ebbe a szép vasúti mundérba, az egész familiája — zokog a nyalka gyereken.

Hogy az anyag milyen, arról nem szólhatok, mert ide már *szakértelem kell*, de azt veszem észre, hogy mindjárt lekopik s az anyjukom alig tudja tővel, folta lmege jó szóval összetartani a használati idő leteltéig!

Itt tehát reform kell!

Minden szolgálati ágnál adjanak az alkalmazottak foglalkozásának megfelelő ruhadarabot, a csinra pedig ügyeljének.

Ne száguldozzanak az egyenruhazállítók emberei a vasúti szabadjegyekkel esendőrt, finánczot, hajdut, rendőrt mérni, hanem időszakonként járják be az összes vonalakat, vegyenek szakszerű mértéket és ezen mérték után rendeljék a szolgálati főnökök az egyenruhákat, mert a mostani „mértékvétel“ mellett jó állásu egyenruhát kiállítani nem lehet.

Végül pedig vagy a használati időt rövidítsék, vagy pedig a szövet minőségét javítsák meg, mert e tekintetben a mostani állapot — nem állapot. **Egy altiszt.**

A tele hold bamba képével épen oda világított, láthattam eléggé.

— Nóra, — szóltam csöndesen, — én vagyok.

Az asszony felült.

— Mit akar? — kérdezte szeliden.

— Csak egy csókot!

Magamhoz öleltem és megcsókoltam az ajkát egyszer, kétszer, háromszor! De oly hideg volt az ajka, olyan fagyos és a csókja olyan erőltetett, olyan szenvedélytelen. Annyira elbusultam ezen, hogy könnyek gyűltek a szemembe és keservesen sirni kezdtem. A feleségem hirtelen gyertyát gyújtott s felindult arczáról leolvastam, hogy meg van ijedve.

— Beteg, ugy-e, ismét? kérdezte résztvevően. Elhívassam az orvost?

— Nem kell nekem orvos, engedjen nyugodni.

Vissza akartam menni a szobámba, de ekkor hirtelen eszembe jutott a level, melyet Nóra a kis tükör asztalra írt. Azt hiszem fölkiáltottam örömben, — hogy végre most hatalmamba kerithetem, mert a feleségem rémülve sietett hozzám és megfogott.

— Arthur, édes feküdjön le. Látom, hogy nagyon föl van izgatva. Talán rosszat álmodott?

— Nem, nem. Csak az a tükör! Ott van valami. Azt látni akarom!

Nóra fogta a karomat és oda vezetett. Kimeresztett szemekkel néztem, hogy valamiképen el ne mellőzzem azt az írást. Nem láttam sehol. Aztán széthánytam a puderes dobozokat, hajtüket, fésüket és minden apró esecsebecsét, a mi az asztalon hevert, de az írást nem találtam sehol. Birnom kell pedig minden áron. Az izgalmaktól csaknem szétpattant már a fejem.

— Mit keres Arthur? — kérdezte tőlem az asszony, árlatlannak téve magát, mintha nem tudna semmit.

Merően az arczába tekintettem, aztán eltasztottam magamtól.

— Nem keresek semmit! — válaszoltam. Csak azt akartam megnézni a tükörben, hogy sápadt vagyok-e még nagyon?

— Oh nem édes Arthur, már sokkal jobban néz ki, mint a multkoriban — szólt az asszony, esillapítva felindulásomat.

— Ne hazudjon Nóra! — kiáltottam ekkor a feleségemre, a ki a hideg és félelem miatt vaczogó fogakkal értetlenül bámult reám.

Az írás tehát nincs sehol. No jó. De nem

A „Haladás“ II-ik pályázata.

Szerkesztőségünk ismét pályázatot hirdet lapunk olvasó közönsége körében, úgy vasuti szakezikkekre, mint szépirodalmi közleményekre.

II-ik pályázatunk feltételei a következők:

I. Egy a hazai vasuti szolgálat köréből vett eredeti szakközlemény, mely népszerű előadásban, egy lehetőleg általánosan érdeklő tárgyat dolgoz fel.

Az első pályadíj egy 20 koronás arany. A második egy 10 koronás arany.

II. Kívántatik két szépirodalmi közlemény. Az egyik vers, a másik próza. *Mindegyiknek díja 10–10 korona aranyban.*

Az I. sz. pályázat bírálóiul ismét sikerült megnyernünk *Görgey László üzletvezető urat, Tárczay Ferencz felügyelő urat, a miskolci üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályának vezetőjét és Fűrész Sándor főmérnök urat, a miskolcz üv. vonatási osztályának vezetőjét, a kik ez uttal is készségesen vállalkoztak a bírói tisztre.*

A II. sz. pályázat bíráló bizottsága szerkesztőségünk tagjaiból áll.

Pályázati feltételek:

1. A pályázatban olvasóközönségünk minden tagja részt vehet s abból csupán csak szerkesztőségünk tagjai vannak kizárva.

2. A pályamunkák névtelenül, jelíges levél kíséretében küldendők be. A jelíges levélben a szerző neve és lakhelye foglaltatik.

3. A pályamunkák terjedelme a lapunkban közölni szokott cikkek terjedelmével legyen egyező, kéziratban körülbelül 8–12 kutyanyelvre terjedjen.

4. A beküldött pályamunkák a „Haladás“ tulajdonát képezik, s azok közlésének joga, ha pályadíjat nem nyertek is, lapunk szerkesztőségét illeti.

5. A pályadíjak a bíráló bizottság által legjobbnak talált abszolút értékű munkának fognak kiadatni.

6. Azon pályamunkák, melyek a pályadíjat nem nyerték meg s lapunkban nem közölhetők, felbontatlan jelíges levelükkel együtt megsemmisíttetnek.

7. A pályamunkák f. évi december hó 1-ig küldendők be a „Haladás“ szerkesztőségének czimére.

8. *A pályázat eredményét karácsonyi számunkban tesszük közzé.*

Kelt Miskolczon, 1902. október hó 25-én.

A „Haladás“ szerkesztősége.

nyugszom addig, — míg a kezeim között nem lesz.

Megállj bűnös asszony, ezekért a lelki kínokért még számolni fogok veled . . . Hogy miként telt el az éj hátralevő része, arra már nem emlékszem. Csak annyit tudok, hogy valami pápaszemes, sovány aszott bőrű ember sokáig tapogatta a koponyámat, nyomkodta az agyvelőmet és fehér színű porokat vétetett be velem. Olyan voltam, mint a gyermek, tehettek velem a mit akartak.

Reggel, már úgy hét óra tájban talpon voltam. Homályos víziók háborgatták az agyamat s végtelenül fáradtnak éreztem minden tagomat. A víziók közül aztán egyszerre, mikor a feleségem sima arcát megpillantottam, — kibontakozott a borzasztó valóság. A Nóra hűtlensége, az irás, melyet idejekorán elrejtett az én kutató szemeim elől. No, hiába! Ma folytatom a munkát és nyomára fogok jöeni a gyalázatnak, a bűnnek!

Mikor egyedül maradtam, egy alkalmas pillanatban kiosontam a feleségem hálószobájába, az ajtót magamra zártam, hogy ne zavarjon senki és neki láttam a dolognak. Kikutattam minden szekrényt, minden legkisebb zugot. A fe-

leségem ruháit előszedtem egytől egyig, talán valamelyik zsebébe rejtette el.

Nincs, nincs! Hát a tükörfiókban? Ott sincs! Vagy a fűző esipkéi között? Sehol. Őrültté tesz ez az asszony . . . A fejem egyszerre ismét fájni kezdett . . . Hová tehette vajjon. A sok hajlongásban kissé megszédültem és elbuktam. Ez volt a szerencsém. Az agy lábánál, mintha szándékosan támasztotta volna oda valaki, egy szellet fehér papír állott. Mohón kaptam utána, mert a lelkemben hatalmas előérzet támadt fel, hogy ez az, a mit olyan igen keresek.

Görcsös szoritással markoltam meg az áldozatomat és félénken, hogy valaki meg ne lássa, a zsebembe gyűrtem. Meg vagy végre, te, te kis árulkodó czédula! Majd leolvasom én rólad mindjárt, hogy micsoda gondolatai vannak a feleségemnek éjszaka a mikor minden tisztességes asszony ártatlan lélekkel pihen a párnái között. Meglátom mindjárt!

A zsákmánnyal átsiettem a legszélső szobába, a hol ebédelni szoktunk. Nem volt ott senki. Szívdobogva, remegő kezekkel vettem elő a papírszeletet és kisimitva a ránczait, leterítettem magam elé az asztalra. Üres! . . . Akkor

HIREK.

* **Ludvigh Gyula lemondása.** A magyar államvasutak elnökgazgatója — hir szerint — lemond. A kormány neki szánta azt az állást, amelyet New-Yorkban most szervez a kivándorlás szabályozására. Ludvigh Gyulát nagy képzettsége s kitünő jártassága az angol nyelvben, szinte szólították erre az állásra, amelyet Széll Kálmán rábeszélésére fogadott el. Ludvigh Gyula miniszteri rangot kap és 60,000 korona fizetést. A M. A. V.-nál Ludvigh utóda Dobiecky Sándor képviselő, a volt debreczeni üzletvezető lenne.

E hir egyébként — melyet egy szegedi újság bocsátott világgá — még megerősítésre vár. Ha ez a hir igaznak bizonyul, ugy távozása súlyos csapásként nehezede a vasutas népre, a melynek ő évek hosszú során át nemes és fenkölt gondolkodásu vezetője és pártfogója volt.

Adja Isten, hogy távozásának hire ne legyen több, mint egy hirlapi kacsa és maradjon meg ő továbbra is a személyzet jószágos atyjának, akire soha sem volt nagyobb szükség a személyzetnek, mint éppen most a folytonos válságok idejében.

a másik oldalán lesz! Hirtelen megfordítottam. Az is üres volt.

Csalódottan dobtam félre magamtól és végig simítottam a homlokomat, mert erősen lüktetett. Sohasem éreztem magamat ilyen rosszul. Ez a kudarc még meg fog ölai . . . Ej, hiszen nem is lehet az! Nóra bűnös! Nóra beestelen! . . . Ebben a pillanatban éreztem, hogy a lelkem kívánja Nóra beestelenségét, mert ha talán ez nem következne be, ha talán le kellene mondanom arról, hogy a feleségem gyalázata nem a legdurvább valóság, bizonyos vagyok benne, hogy megőrülnék! . . . Szükségem van rá, kívánja a vérem, a szívem, az agyam!

Újra fölkaptam az eldobott papírszeletet és megfeszítve minden látóképességemet, vizsgálni kezdtem. Hátha nem jól néztem meg az előbb! Hátha elmosódott az irás! És csakugyan. Itt, itt a papír jobb sarkán, szakadozott vonások vannak. Egy-kettő! Ahá! Megvan! Itt egy szó. Mi lehet? Lássuk csak. Nagy betűvel kezdődik . . . Ez az! Most már egészen látom! „Te“ Utána másik szó. Öt betűből áll.

(Folytatjuk)

* **Elgázolt váltó-őr.** Végzetes szerencsétlenség érte tegnapelőtt éjjel *Hatvári Károly* abosi váltó-őrt. Ugyanis, midőn Eperjes felől várt személyvonat elé a bejáratí váltóhoz kiment, a váltó állítása előtt bundájába burkolózva a földre lefeküdt, hol őt az álom elnyomta. Időközben azonban berobogott a Szepesség felől jövő vonat. Az éles füty hangjára az álmából felvert vasuti-őr abban a hiszemben volt, hogy a vonat Eperjes felől jön s miután a váltót hamar állította, az ellenkező oldalra tért ki. Ez okozta a vesztét. Mert a közeledő vonat a szerencsétlen embert elkapta s maga alá gázolta. A vonatot nyomban megállították, de már későn. Hatvárit a lokomotiv kerekéi iszonyatosan megcsontították. A haldokló embert egy közeli kórházba szállították, ahol nemsokára meghalt. A nyomban megindított vizgálat kiderítette, hogy a szerencsétlen vasuti-őr saját vigyázatlanságának lett az áldozata.

* **Alóljáró Kassán.** Köztudomásu dolog, hogy Kassán a Vám-utezán, különösen a szekérforgalom állandóan nagy, s minthogy e közlekedést legnagyobb részt a vasuti sineken keresztül lett lebonyolítva, igen gyakran megtörtént, hogy ezek a szekerek minduntalan elakadtak a sinek előtt, mert majd valamelyik vonat érkezik be, vagy indul el, majd pedig kocsitolás-ok miatt a sorompó minduntalan el volt zárva. E bajon segitendő, az igazgatóság elhatározta, hogy alóljárót épített e helyen; s e munkálatokhoz már javában

Innen-onnan.

Vasuti kaland.

Boros-Jenőn történt egy kassai iparos tanonczal, a ki Aradra utazott nagybátyjához.

Megérkezik a vonat az állomásra. A kalauz kiáll a perronra és harsány hangon kiáltja, mint kötelességszerűleg minden állomáson:

— Boros-Jenő! Kiszállani!

Egy harmadik osztályu kupéból kiugrik egy iparos tanoncz s rábámul a kalauzra, meg a vasutra.

Ezalatt letelik a szokásos megállás ideje, a kalauz megadja a jelt „Mehelt!“ s a vonat továbbog. De a mi suhanczunk se rest. Nekí iramodik, nagy nehezen el is éri a vonatot s felkapaszkodik reá.

A kalauz észreveszi a büntetendő cselekményt, odarohan a suhanczhoz s vadul ordít reá, hogy takarodjék le a vonatról, mert különben a legközelebbi állomáson átadja a rendőrségnek.

— Nem bánom én, feleli a bátor gyerek, akármit csinál is velem az ur, de én le nem szállok, mert nekem még ma Aradon kell lennem.

— Hát akkor mért szállt ki itt az állomáson?

— Mert az ur rám kajátott, hogy „Boros Jenő kiszállani“ s azt hittem, hogy az ur ismer engem, aztán hogy már Aradon vagyunk.

hozzá is fogtak, úgy hogy az alóljárót mához egy évre a forgalomnak át is adják.

* **Vasuti szerencsétlenség.** Nagy vasuti szerencsétlenség történt e hó 19-én a déli vasut Siófok állomásán. Egy tehervonat gépje 6 kocsival kisiklott, minek következtében a forgalom 4 órán át szünetelt. Emberáldozatot is követelt, amennyiben két fékező súlyosan megsebesült, Haden György fűtő pedig szörnyethalt. A szerencsétlenséget hibás váltoállítás okozta. A vizsgálatot megindították.

* **Sztrájk Kassán.** A pályafentartási munkások a múlt szombaton sztrájkoltak. Vonakodtak ugyanis az esős időben a vaspálya mentén dolgozni és az építést vezető mérnöknek megtagadták az engedelmességet. Az esteli kifizetésnél a mérnök kijelentette, hogy fejenként 2—2 korona büntetéssel sújtja a renitens munkásokat. Ezek a levonás jogosságát tagadták és annyira fölindultak a mérnök szavain, hogy fenyegető magatartásukkal testi épségét is veszélyeztették. A mérnök a kritikus pillanatban telefon útján rendőri asszisztenciát kért, amely Stephány Nándor vezetése mellett nemsokára megérkezett és a rendet helyreállította, úgy hogy komolyabb összetűzésre nem került a dolog. A munkások fizetésüket nem akarták fölvenni. Másnap Mihálik Béla főkapitány-helyettest kérte fel a mun-

kások deputációja a közvetítésre, a ki az ügyet nyomban elintézte.

* **Iparvasut.** Weizskopf Adolf miskolci lakos által épített keskeny vágányu, lóvonatu vasut, mely a görömböly-tapolcazi kőbányától a csabai vasuti kitérőig terjed, már elkészült s a folyamodó a vármegye közigazgatási bizottságától a napokban kérelmezte a műtanrendőri bejárás elrendelését. A műtanrendőri bejárás után fog a vasut üzembe vételére az engedély megadatni.

Szerencsétlenség. Czimer József, lévai vasuti munkás tegnapelőtt véletlen baleset áldozata lett. Ugyanis a garam-szent-benedeki vasuti állomáson tolatás közben egyik kocsit akarta bekapcsolni, mielőtt a vonat teljesen megállott volna, de oly szerencsétlenül, hogy a még mozgó vonat elütötte s ő a kerekek alá került, melyek három darabra vágták testét. Ugy szedték fel halva a sínek közül. Tegnapi temették nagy részvét mellett.

* **Nász-Kupék.** Orosz ujságok írják, hogy a kurszk-sarkov-szebasztopoli vasuttársaság november elsejétől kezdve külön berendezésű kocsikat járat a maga vonalain — *nászutazók* számára. Egyelőre még csak egy ilyen koci van készen. Szép, nagy koci; a berendezése pazar, és rendkívül izléses. A belsejében négy eltolható fal van, amelyekkel tetszés szerint öt szobára lehet osztani a kocsit, vagy akár egy teremmé átalakítani. A berendezés a tervező szabadalma. Jegyet, amellyel ebben a kocsiiban utazhatni, csak az esket-levél előmutatása mellett lehet váltani.

* **Halál a vonaton.** E hó 18-án a Déli Vasut Mártonvásár felől jövő vonatának egyik máso-

A kalauz természetesen rögtön belátta a dolgot, hogy itt egy Boros Jenő nevű fiatal emberrel van dolga s a félreértés abban volt, hát isten nevébe engedte tovább a suhanczot, a ki azonban nem állotta meg, hogy oda ne szóljon még utóljára a kalauznak:

— Máskor aztán ne tegyen engem bolondná az úr!

A paksi zsidó.

— Menjen takarodjék! Minden paksi zsidó gazember.

— Eocsánat nadságos ór, én todok mondani százt, a ki becsöletes.

— No mondjon csak egyet!

A zsidó gondolkodik, törli a fejét és végre megszólal:

— Nadságos ór! Moszaj annak épen paksinak lenni?

Az egyetlen mód.

Az operette énekesnő a himlő ellen akarta magát beoltatni.

— A karján eltsam be? — kérdi az orvos

— Hová gondol? — Kiált fel az énekesnő. — Hát a hivatásom? Olyan helyen kell beoltani, a hol nem látják.

— Akkor tisztelt nagysád — szólt az orvos rövid gondolkodás után — nincs más háta, mint hogy az oltóanyagot — lenyelje.

Váratlan válasz.

— Mibe került neked ez a szép oronyláncz?
— Másfél esztendőbe.

Hihetetlen.

Smüle: Megcsoltál Záli! megcsoltál gonosz teremtes házasságunk első esztendejében... Oh! hihetetlen!... Hihetetlen!...

Záli: Hát ki mondta, hodj elhidd??!

Kétségben.

Berugott a majszter s az inasba kapaszkodva, tántorog hazafelé. Utközben az inas egy alakot lát a földön feküdni így szól:

— Vigyázzon, majsztrám, itt egy részeg fekszik a földön!

— Megáljunk édes fiam — dadogja a majszter — nézd meg jól, nem e én vagyok az!?

Barátnők közt.

Hogyan töltötted a tegnapi napot?

— Nagyon rosszul, halálra untam magamat. — Képzeld, nem akadt semmi ok, hogy a férjemmel veszekedjem!

dik osztályu szakaszában hirtelen meghalt Paál Dániel nyugalmazott veszprémmegyei főmérnök. A hetvenesztendős öreg urat Mártonvásáron tul szívizélütés érte s ez okozta halálát. Holttestét Budapestre hozták s a boncoló-intézetbe szállították. Paál Dániel megyei és városi bizottsági tag és 1848-ban kapitány volt.

* **A kellemes utitárs.** Mennyi tömérdek csalás-, lopásnak volt már kufforrása a vasuton kötött ismeretség! És az emberek még sem okulnak. Még sem okulnak. Még mindig akad balek, aki egy-egy „kellemes utitársat“ kegyeibe fogod, vele ismeretséget köt, föltárja előtte legbensőbb titkait sőt — ha egy városba szállnak — megosztja vele lakását is. Persze a következő rendesen nem marad el. A „kellemes utitárs“ egy szép órában elpárolog s vele együtt eltűnik a becsapott ember minden értékes holmija, pénze, stb. — Így járt a minap Galambos Dániel tiszánánai lakos is. A kunhegyesi vásárról a hajnali vonattal Debreczenbe érkezett. A vasuti kocsiban ismeretséget kötött egy alacsony termetű, barna emberrel, akit Galambos annyira megkedvelt, hogy még vacsorára is meghívta. A Fogel-féle vendéglőben vacsoráztak meg s Galambos ugyanitt akart szállást venni. De drágának találta a szállás árát, a 80 fillért. Az

utitárs erre nagy kézséggel ajánlkozott, hogy olcsóbb fogadóba viszi. El is mentek a lóvásár-terén levő Simon féle vendéglőbe. Mikor azután Galambos reggel föikelt: arra a kellemetlen tapasztalatra jutott, hogy mellényéből eltűnt huszonnyolcezer korona készpénze — s elillant a nyájas utitárs is. Az utitárs is. Az utitársat most nyomozza a rendőrség.

* **A pozsonyi alagút** f. évi október hó 14-én adták át a forgalomnak. Hazánk műszaki alkotásai tehát ismét egy nagyszabású s rendkívül érdekes létesítménnyel gazdagodtak, amelyet legközelebb részletes ismertetés keretében fogunk t. olvasóinknak bemutatni.

* **Hamiskárgyások az expresszvonaton.** A Páris és Konstantinápoly között Budapestet át közlekedő expresszvonat magyarországi vonalán a minap egy sipista-bandát lepleztek le. Eddig nem kerítették kézre a tetteseket, csak a személyleírásuk van meg s annyit tudnak róluk, hogy egy belga család tagjai.

Allandó utas volt az expresszvonaton az utóbbi időben egy négytagu belga familia. Az apa előkelő megjelenésű, mogorva ember, míg a felesége feltűnően szép, vigkedélyű asszony, aki ugyan csak feltűnt az utasoknak. A társaságukban volt még egy fiatal, tizenhét éves leány, és egy tizenhárom évesnek látszó fiú is. A család nagyon előzékeny, finom modoru volt az utasokkal szemben és keserve-keresték a velök való ismeretseget. A barátságos beszélgetésnek mindig kártyajáték volt a vége. Rendesen baccaratot és ma-

Heti krónika.

Sasszárnyu képzelet ezirógasd meg tollam,
Hisz' a krónikás szív ma is fel-feldobban:
Viharos időknek szentséges küzdelmén,
Török-tatarverő ősök honszerelmén.

Hős Dobó, Eger vár oroszlán vitéze
Fénylő tűzoszlop te, Ali pasa vérsze!
Sugáros emléked ünnepe e héten
Tanu volt, hogy nálunk ködbe nem vesz érdem...

Hát a borágban dus egri halmok a'att
Örömlángok gyultak, zengő nóta fakadt.
S lám mily számító a sors iróniája
Holtra rémült aznap törökök esásárja.

Egy lovász kérvénynyel hintajához lépett,
S noha nem ijeszté pisztoly, gyilok, méreg
Titkos sejtelemtől elszorult a szíve...
Tűzmáglya az a trón, melynek nincsen híve.

Fagyos muszkák között meleg ötlet támadt
(Zuzmarás talajból violaszag árad...)
Ábrándok zenithje! Üdv néked, hozsanna!
Rebegi most ottan Juttka, Teresi, Panna.

Rózsaszínü vonat, nászi párok „ezugja“,
Ez az új találmány, nem a lány-szív hurja.
Édes muzsikát zeng kéjről, boldogságról,
Mig a rózsás vágány mentén — gólya gázoi.

Istenem, beh ritka, hogy így ősz időben
Sárguló avaron, haló verőfényben,
Enyészet-regélő, méla lombhulláson
Fakó reményt ember kizöldülni lásson...

Jobb jövőt ígérő exposénknak képe!
Rajtad esügg most a máv. yágygyal teli népe,
Hajnalfény dereng a ködös láthatáron,
Az ígért földje hátha még sem álom?!...

Miskolcz, 1902. október 25.

Passe-partout.

Az Alpesek közt.

Vezető: Tessék itt vigyázni, itt már sokan szegtek a nyakukat!
Rosenblüh (a feleségéhez): Szalikám májn Gold, menjél te elül...

kaót játszottak, amely játékokon óriási összegeket lehet nyerni. A vasut-társaság orvosának, dr. Wieser Arturnak, aki gyakran szokott utazni az említett vonalon, kezdetől fogva nagyon különösnek tűnt föl a dolog. Elhatározta, hogy megfigyeli az egész családot. A belga ur a játék elején vesztett, mikor pedig arra került a sor hogy a kártyázást félbeszakítsák, néhány játszmában busás összegeket nyert. Az is föltűnt az orvosnak, hogy a legközelebbi vonattal mindig elutaznak a fővárosból. A minap a főváros felé robogó vonaton dr. Wieser titkon a kocsiajtóhoz huzódott és innen megfigyelte meg a rejtelmes családot. A belga ur Halasig sokat vesztett, de fordult a koczka és már a soroksári állomáson huszezer frank nyereséget tett pénztárczájába az asszony. Egy dussgazdag hollandi szövőgyáros: van der Withe és Harryhol, a solingeni acélgár főhivatalnoka kártyáztak a belga urral. Dr. Wieser észrevette, hogy az asszony, a leány és a fiu, akik a játékot nézték, külön-külön egyforma mozdulatokat végeznek és mozgásuknak csak a sorrendje változik. Az asszony a nyaklánczát huzogatta, a leány karpereczének a cseesebeesését csörgette, a fiu pedig szakadatlan a kabátját gombolta ki és be. Ebből nem következtethető más, mint az, hogy ezek a jelek a hamis kártyásokra vallanak. Mikor Wieser látta, hogy a hollandi gyáros nemcsak hogy minden pénzét elvesztette, de a belgánál még nagyobb váltóadáságot csinált, leleplezte az egész családot. A belga azonban olyan erélyesen lépett fel és olyan ügyesen igazolta magát, hogy az utasok kénytelenek voltak elfogadni. Különben a belga azzal fenyegette meg a társaságot, hogy az esetnek nemcsak lovagias uton, de a bíróság előtt is folytatása lesz. Dr. Wiesert fölszolitotta, hogy cseréljenek névjegyet. Az orvos azonban hiába várja a lovagias belga kihívását. Ellenben a család az eset óta nem utazik expresszvonaton. Ujabbán jöttek rá, hogy a belga mindenkinek más néven mutatkozott be és hogy egy nemzetközi szélhámossal van dolguk. A kifosztott játékosok följelentést tettek a külföldi sipisták ellen, akiknek nyomuk veszett.

* **Merénylet a vonatok ellen.** A kassa-oderbergi vasut 85. számú pálya-őre *Sztanik József* a minap fölfedezte, Pkolicsnó és Liptó-Szent-Miklós közötti lejtős pályaszakaszon gonosz kezek a vonatok kisiklását akarják előidézni. Az őr ugyanis e hó 18-án este őrjárata közben észrevette, hogy a pályamenti kilométereket jelző vastag faczölöpök egyike ki volt ásva s a sinekre keresztbe letéve. Másnap este ugyanazon a helyen egy arra haladó magános lokomotiv hirtelen megállott, mert a mozdonyvezető észrevette a sineken keresztbe fektetve ugyanazon jelzőoszlopot. A baleset tehát a mozdonyvezető ébersége folytán elhárított; a czölöpöt pedig az őr behozta az őrházba. Ugyanazon

éjjel a meredek lejtőn sebesen haladt lefelé egy tehervonat, mikor a kérdéses helyre ért, borzasztó rázkódást és recegést vett észre a mozdonyvezető s a vonatot megállította. Ekkor kitűnt, hogy gonosztevők mázsás köveket raktak a sinekre s csak véletlen szerencse, hogy a vonat ki nem siklott s a magas pályatestről le nem zuhant. A kassa-oderbergi vasut igazgatósága intézkedett, hogy a tetteseket kézrekerítse és hogy esetleges szerencsétlenségnek elejét vegye, állandóan őrséget állított fel e vonalszakaszon.

* **Vasuti rablók.** Érdekes kalandja volt Khilkoz herezeg közlekedésügyi miniszternek a napokban. A miniszter Tiflisből külön vonaton utazott, midőn vonatát Muga és Koro-szu között megállították. Ugyanis egy vonal-őrt rablók támadtak meg s ez szorult helyzetében megállító jelzést adott. Midőn a vonat megállt, a rablóbanda eliramodott, így tehát csak a kegyelmes ur álmát zavarták meg, ki a részletek felől melegen érdeklődött.

* **A vonat kerekei alatt.** *Kalk* állomásnál, Köln közelében borzalmas szerencsétlenség történt. Egy vasuti hivatalnok két kis gyermeke át akart menni a sineken, amikor a vonat előrobogott s elsodorta a szerencsétlen gyermekeket. Mire a vonat megállott, a boldogtalan teremtések már meghaltak. A szerencsétlenség a két gyermek atyjának szemeláttára történt.

x **Legujabb női ruhakelméket** és más **divatáru cikkekét** légcélszerűbb **Braunfeld Sándor** áruházában beszerezni, a mennyiben ez az egyedüli üzlet, hol a legszorosabb **szabott ár** minden egyes cikkben láthatóvá van téve és a túlfizetés ki van zárva.

VEGYESEK.

* **100 tonna hordképességű vasuti kocsik.** Az amerikai „Pressed Steel Company“ frittsburgi gyárban jelenleg 100 teherkocsit gyártanak a „Monongahela Connecting Railway“ vasut részére, melyek mindegyike 100 tonna hordképességgel fog birni.

A kocsik önsulya 30 tonna, teljes terhelés esetén tehát az összes suly 130 tonnát fog kitenni.

Az eddigi legnagyobb hordképességű kocsik 75 tonnások voltak és a Pennssylvania vasut tulajdonát képezik.

Szerkesztői üzenetek.

H. J. Losonc. Köszönjük, megkaptuk.
S. G.—B. L. Még egy kis türelmet kérünk, de a nagy halmaz miatt még nem került sorra, így bírálatot nem mondhatunk. Legyen szíves jövőben a papírnak csak az egyik oldalára írni. Neheztelésről szó sincs!

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

1	5	8	9
10	11	12	15
23	24	25	29
30	30	35	41

Ezen koczkákban levő számok úgy helyezendők el, hogy oszloponként balról jobbra és felülről lefelé összeadva, mindig 77-et adjanak.

Ezen rejtvény megfejtését november hó 9-én megjelenő 37-ik számunkban hozzuk.

A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. Megfejtési határidő november 5.

P. é. 33-ik számunkban közölt rejtvény megfejtése:

Tompa, Temesvár, Gizella.

A kifizött jutalmat a megfejtők közül Kürthy Ákosné urnő nyerte meg, kinek ezimére Herezegh Jenő „Marion” című kötetét postára tettük.

Felelős szerkesztő: Zsivkovics Antal

GROSZMAN LIPÓT

az „Arany csizmához” címzett

magyar gyártmányu, karlsbadi és saját készítményű

czipőraktárába

Miskolczon, Széchenyi-utca 101. szám alatt,
(Lloyd-szállóval szemben)

az **őszi és téli idényre** megérkeztek és rendkívül nagy választékban kaphatók

férfi, női és gyermek-czipők és csizmák

ugyszintén saját készítményű férfi **bagaria csizmák.**

Előkelő összeköttetéseimnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat **bámulatos olcsó árban** árusíthatom.

Egyben bátorkodom a n. é. közönség b. figyelmét felhívni a valódi „**MACART**” czipő-ujdon-ságomra, mely mindennemű lábfájást egyrészt elmulaszt, másrészt megszüntet, e tekintetben a legjobban ajánlhatom s kizárólagosan nálam kapható.

Vasuti és gyári alkalmazottak 10% engedményben részesülnek. — Valódi oroszországi női és férfi **sárczipők** a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban beszerezhetők — Általános ismert szoliditásomnál fogva egész bizalommal kérem a n. é. közönség szíves pártfogását és maradok tisztelettel

GROSZMAN LIPÓT.

Chebraux és sárga czipő-kenőcsök a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

A MISKOLCZI SZŐLŐBIRTOKOSOK BOR- ÉS SZŐLŐ-ÉRTÉKESÍTŐ EGYLETÉNEK VÁLASZTMÁNYA

EZ ÚTON IS ÉRTESITI ÚGY AZ EGYLETTAGJAIT, MINT A BORVÁSÁRLÓ KOZÖNSÉGET, HOGY EZ ÉVI

TÖRZSKÖNYVI KIVONATÁT

TÖBB EZER PÉLDÁNYBAN SZÉTKÜLDTE. A TÖRZSKÖNYV KÉT PÉLDÁNYBAN LETT KIÁLLITVA.

AZ EGYIK PÉLDÁNY EGYESÜLETI ELNÖKÜNK

SZAFFKA PÁL

KIR. KÖZJEGYZŐ UR HIVATALOS HELYSÉGÉBEN

A MÁSIK PÉLDÁNY PEDIG E. PÉNZTÁROSUNK

RÁCZ JENŐ

GYÓGYSZERTÁRÁBAN („ARANY SZARVAS”)

VAN ELHELYEZVE.

TÖRZSKÖNYV-KIVONATTAL VAGY FELVILÁGOSÍTASSAL SZÍVESEN SZOLGÁLUNK.

Csak azon készítményeim valódiak, melyek végjeggyemmel vannak ellátva.

RÁCZJENŐ gyógyyszerésznél

MISKOLCZON,

„AZ ARANY SZARVASHOZ“ ezimzett gyógyszerárában

kaphatók 15 év óta közkedveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

1. **Iris virágarczkenőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő és májfolt ellen, arcz- és kéz bőre... selyem-

puhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a redőktől késő korig megóvjá, egy tégely 1 kor. Hozzá Iris balsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Venus arczpor, feher, rózsás és krém színekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.

2. **Pyrethro Salicyl szájjessentia** néhány cseppel egyszeri szájj-öblögető vízbe, kellemes szájjíz kíséretében, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér.

Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfectálja és fehérré takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájjessentimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveitzi fogcsepp. 1 üveg ára 50 fillér.

Forgalomban van és közmegegyezéssel hasznájják-a

Lábizzadás ellen Salyell Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.

Szőrvesztőnek Depilatoriumot. 1 üveg 1 korona.

Rüh (Cühatka ellen) Naphitol kenőcs. 1 kis tégely 1 korona, — nagy 3 korona.

Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj. 1 üveg ára 1 K.

Ugy az elősorolt, mert egyéb készítményeimbe utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drága külföldi hasonzerkeket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságukkal föltűnülnek; úgy, hogy általános házi szerek gyánant legjobban alkalmazhatók.

Főraktár: Budapesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerértára, Király-utca 12. szám.

Rendelési czim: RÁCZ Jenő gyógyszerész MISKOLCZON.

Kisebb rendeléseknél pénz előre bekül-
dással jutányosabban jön.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.

Utánzásoktól tessenek óvakodni.

3. **Hajerősítő (balsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítve a hajhullást és fejbőrkorpusodást meggátolja, valamint egyéb fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatánál fogva szívesen alkalmaztatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.

4. **RÁCZ Jenő keleti „Balsam bajuszpedróje“** soha még nem meg nem avasodó, zsirmentes balsamokból készítve, igen kellemes illatú, minden bajuszszínhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.

5. **Cannabin** (tyukszembalsam), biztos hatású és legkönnyelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.

Migrain, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szagoló szer. Jasmin aether 1 üveg 80 fillér.

Fagyás ellen Eszaki dr. Kepes tagykenőcs. 1 tégely 1 korona. **Hajfestésre** Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.